

SZÉKELY HIRLAP.

Politikai és társadalmi lap s a „Jogász-Egylet“ közlönye.

Szerkesztői szállás:
Szentgyörgy-utca 1092. sz. hová a lap szellemi részét
illető cikkek küldendők.
Kiadó-hivatal:
Wttlich József könyvkereskedése, hova az előfizetési pénzek
és reclamatiók küldendők.

Hirdetési díj: Egy háromszor hasábozott garmond sor
ára 6 kr; bélyegilleték minden hirdetés után külön 30 kr.
Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal; Pesten:
Lang Leopold, (Erzsébettér, 9. sz.) Bécsben Haasenstein és Vogler
(Neu-Marki 14. sz.)

Megjelenik e lap
minden szerdán és szombaton egy egész lven.
ELŐFIZETÉSI AR:
Félévre 3 frt.
Negyedévre 1 „ 50 kr.

Előfizetési felhívás
„Székely Hirlap“
V. évfolyamára.
Előfizetésidíj: Egész évre 6
frt. Fél évre 3 forint. Evnegyed-
re 1 frt 50 kr. o. é.
Az előfizetési díj legczélszerűbben postai utal-
vánnyal a „Székely Hirlap“ kiadó hivatalá-
nak Maros-Vásárhelyre küldendő.

Maros-Vásárhely, ápril 11.

Lapunk legközelebbi számában közlött s ott a harmadik oldalon olvasható halálos ítélet nálunk több oldalról költötte fel a figyelmet úgy is mint emberben, úgy is mint törvénytudóban. Nem czélunk, legkevésbé se, ezuttal s ily szük keretben, minő a „Székely Hirlap“-é, a halálai büntetés eltörléséről értekezni. Már csak az a gondolat, hogy vajon a minden műveltség nélküli néposztály alsó rétegében, — mely a gyilkolási bűntényeket legbujábban termi a halállali büntetés eltörlése nem bátorítatul szolgálna-e a szörnyű tettek elkövetésére? visszatartóztatja a jóra való embert az ilynemű eltörlésről még ez időben polemizálni. Meglehet, hogy eljön — jöjjön is — az idő, midőn egy az emberiség érdekében általánosított vallásos nevelés a műveltség azon fokozatára képezendi, kivétel nélkül, a művelt államok összes népeit ezeknek legsalóbb rétegeivel együtt, hogy az emberi higgadt józan értelem a halállali büntetésre borzadás nélkül nem is fog tudni gondolni. És már ekkor a megtristult emberinem, mint egy egészséges test, valósággal természetesi rendes processus utján vetendi ki magából ezt a nem oda destinált természetellenes intézkedést, mint egy idegen részt.

Hanem ezek jelenben még a mesztávokban se szürkülő idők, melyeken a philanthropicus meglezés öröme mereng az Idvezítő feltámadása ünnepe nagy szombatán.

Mi ezuttal a feleulített halálos ítélet ötletéből czélszerűnek, sőt szükségesnek véljük emberi szempontból némely komoly észrevételeket koczkaztatni.

A felidézett, s lapunk legközelebbi számában olvasható halálos ítélet két tekintetből igényel kiváló figyelmet.

A nemes érzésekkel impraegnált, s a törvénykezési pályára kitündően képzett bíróság kimondotta ugyan, az alaposan indokolt köteleli halált, de azért mégis az ügyet kegyelmezésre felterjesztendőnek találta.

Ez a bírói eljárás: kötellemi halál kimondása, s ugyanazon actussal kegyelmezésre leendő felterjesztés elhatározása, első tekintettel össze nem férhetőnek, nem érthetőnek látszik. Hiszen, gondolhatja magában az olvasó, ha kegyelemre méltónak találta az első bíró, miért nem volt hát ő kegyelmesebb az ítéletben?

Azonban ha a bírói eljárást kellő figyelemmel és alaposan taglaljuk, nagyon correctnek és humanusnak találjuk azt, ugyanis: az első bíróság, az összes tanuk egybangu vallomások — s ezekkel tökéletes összhangzásban levő saját bevallás alapján, a Btk. 134 és 135. §§. tiszta ren-

delkezése következtében, hittel pecsételt kötelességéből kifolyólag, s ahoz hiven kimondotta a halált. De indokolása során kiemelte, hogy: „Vádlott igen elhanyagolt nevelést nyert.“

Es ez a bírói megjegyzés a legragyogóbb bemutatása a lélektani lelkiismeretes observantiának. Mily könnyen teheti vala az igazán tiszteltreméltó első bíróság, hogy a meglevő bizonyítékok, saját bevallás alapján, s a világosan rendelkező s teljesen alkalmazott t.-cikkek következtében kimondja a halált! De emberileg átgondolva azt a szomorú és szánandó situatiót, melyben a nép legalsó rétegéhez tartozó s minden nevelést merőben nélkülözött szerencsétlen vádlott volt, nem tehetette, — s nem is tette, — hogy egy ily helyzat mellett érzeketlenül elhaladjon; sőt szívére vevén azt a meglevő körülményt, hogy a vádlott primitiv nyers ösztönét, — melyből nagyocská adagot is örökölt — egyetlen erkölcsi gondolat, mely a nevelés és oktatás által megszereheztő, nem ellensúlyozta, sőt a kör, melyben élt, s egész életmódja folytonosan növelték s potenczirozták azt, s a vádlottnak még csak alkalmase volt a gyakorlati életben, valami olyast avagy csak láthatni is a mi az eredeti rohamos indulatot bármi részben szelidithette volna, egy ily merőben hanyagolt állapot humanus áttekintése szánalmat keltett fel az elsőbíróság keblében, s ezen szánalom becses eredménye lett: az ügy kegyelmezésre leendő felterjesztésének elhatározása.

Pedig az első bíróságnak volt evvel a vádlottal szembe még egy saját maga által törvénykezési nyílt teren kívül szerzett tudása. A tisztelt bíróság, ugyanis látva a vádlott összeroskadt skeletalakját, lélektani szempontból gondoskodólag, a végtárgyalás megkezdése előtt megkérdezte: hogy az elkövetett szörnyű bűntett után nem fel-e, hogy halálra fogna ítéltetni? „Nem, ugymond, mert tudja, hogy a császár megkegyelmez.“

A mély belátású bíróság ezt az uralkodó megkegyelmezési jogáról indokolhatlanul praeoccupált hitet is az egészen mellőzve volt nevelés hiányának tudva fel, még is elhatározta a megkegyelmezésre leendő felterjesztést.

A fennforgó halálos ítéletre törzvényes szempontból vonatkozó észrevételeinket elmondandjuk lapunk legközelebbi számában.

Dobolyi Sándor.

Maros-vásárhelyi városi képviseleti gyűlés.

Márcezius 17.
(Folyt. Lásd a 22. és 23. számot.)
Elnök: Boro nyai Pál.
Jegyző: Kiss József.
Tárgyak:
6. A városi tanács idei január hó 15-én 162. sz. a. beadja a m. kir. belügyminiszter ur őnmlgának mult évi september hó 16-ról 30,018. sz. a. kelt rendelete következtében pótcikkelylyel kiigazitott árvaügyi szabályrendeletet.
A kiigazitott szabályrendelet használat végett az árvaszéknek kiadatni, — a tanácsi jelentés ellenben a miniszteri rendeletekkel együtt levéltártárba tétetni határoztatik.
7. A vámok megvizsgálására kiküldött bizottmány-nak véleménye a kövezetvám módosítása tárgyában.
A képviselőbizottság magáévá tevén a bizottmány javaslatát, a kövezetvám árszabályzatát illetőleg meghatározta:

hogy annak 1-ső tételszáma jövőre is fennmarassék. —

a 2-ik pont ellenben következőleg módosittassék: „minden darab vonómarbaról, mely egy üres, vagy olyan könnyű vidéki szekér elébe van fogva, mely buzával, termeszterményekkel és más a napi szükségekre szánt cikkekkel van terhelve, vétessék 3 kr.“

A 3-ik helyébe igtattassék a következő pont: „minden darab vonómarhától, mely egy kereskedési, vagy gyári árukkal megrakott társzszeker elébe van fogva, ha azon két mázsánál több teher szállittatik, vétessék 5 kr;“

„ellenben könnyű szekereknek tekintessenek: —

A 4-ik és 5-ik tételszám érintetlen hagyatván, a jegyzet a és b pontjai, ez utóbbinak következő zártétele: „kivéve azon esetet“ stb. egészen „beszállitanak“ kihasználásával tartassanak fenn.

Továbbá: mivel a helyi vasuti állomástól a városba be- és átszállítandó áruk és terük után ez ideig fennállott vámnárszabályzat szerinti díjaztatás nem mutatkozik kielégítőnek, holott ezek által a kövezet tetemesen rongáltatik és más társvárosokban, u. m. Kolozsvár- és Gyula-Fehérvártt hason áruk és terük után — bizonyos összeg vétetik, a képviselőbizottság meghatározza:

hogy ezen sz. k. városba a magyar keleti vasutra szállítando áruk és terük után „kövezetvám czimén“ vétessék a főmlgu m. k. belügyminiszteriumtól kieszközlendett jóváhagyás után következő illeték:

1) minden gyári és kézmű uton előállított bármimemű cikkek, gyarmati áruk és gazdasági gépek mázsája után egy kr.

2) nyers bőrök, gyapju, tollu, szarvak és csontueműek, továbbá: félig feldolgozott bányatermények, u. m. mindenféle fém, rudakban, lemezekben és sodronyokban s nyers festőanyagok mázsája után fél kr.

3) Mindenféle gabonanemek, takarmányok s bármimemű első szükségű belföldi élelmiczikk, továbbá: téglá, fedéleserép, épületfa, tűzifa, só, dohány, épületanyagnak való faragott kő, mész, nyers öntöltvas, fednivaló pala, asphalt, eziment, hydraulisch mész, kehlheimi plattok, lithographiai kövek mázsája után egynegyed kr.

4) Nyers bányakő, mindenféle föld- és anyagmek, kőszén, kőolajok mázsája után egy tized kr.

5) Külön árszabás alá esnek a kész kocsik és szekerek, ezeknek darabjáról öt kr.

Ezen illetéknek 5% ellátási díj mellett a helyi m. keleti vasuti állomás hivatal által leendő bevétele, és minden hó végével kimutatás mellett a városi majorsági pénztárba beszoolgáltatása engedélyeztetése végett a főmlgu m. k. közmunka és közlekedési miniszterium, fölratilag kéressék meg.

Végül pedig: minthogy a város kövezete a belközlekedés által is nagy mérvben rongáltatik, a képviselőbizottság meghatározza: mikép

1) minden helybeli kétfogatu bérkocsi után évenként 10, tiz frt — és az egyes fogatu után 6, hat frt — és

2) a nagy teherszállító szekerek után, melyek a város kebelében egy helyről a másakra üzérkedési tárgyakat és a város kebeléből az indóházhoz mindennemű teher szállittanak, vétessék kövezetvám czimén a főmlgu m. k. belügyminiszterium kinyerendett jóváhagyása után a városi majorsági pénztárba évenként fizetendő 50 frt illeték.

Ezen határozat értelmébeni teendőkkal a tanács bizatván meg.

A kövezet rongálásnak lehető megakadályozása végett pedig a közgyűlés ezuttal is figyelmébe ajánlja a tanácsnak, a teherszállító szekerek keréktalpainak 4 hüvelyk szélességét kellőleg ellenőriztetését.

8. Jogügyi szakbizottság véleménye a póstakert azon részének, mely 1857-ik évben néhai id. Reich Károly, Bucher Miksa és társaiknak téglá- és cserépgyártás vé-

gett haszonbérbe adatott, rajta találató beruházással együtt át- és visszavételére nézve kötendő szerződvényt illetőleg.

A jogügyi szakbizottság véleménye elfogadtatván, a beterjesztett szerződvény jóváhagyatik s annak aláírásával polgármester uran kívül főjegyző Kiss József és tisztügyész Biás István btzatnak meg; minthogy pedig az át — illetőleg visszavett téglagyárépületek javitást igényelnek egyfelől, másfelől pedig a gyárnak keblileg kezeltetése még sok nehézségekkel van összekötve, annak f. évi november hó 15-ig árverezés útján haszonbérbe adása meghatározatik, foganatosításával a tanács biztatván meg.

(Folyt. köv.)

Bekebelezés vagy előjegyzés a telekk. rendt. 74. §-a alapján.

(Folytatás.)

Nagy hajlandóságunk van az első pillanatra azt mondani, hogy feltétel levén az örökös nevére átíratás és ez nem teljesülvén, a bejegyzés az érdekelt felek kérelmére, mint eredetileg érvénytelen, törültetni fog. De ezt általában és határozottsággal mondani nem lehet; ennek megítélésére a különböző eseteket, azok természetét, hatását kell megvizsgálnunk.

Ha a vélt örökös nem bir örökjoggal, ha az állítás előtt örökjogáról feltétlenül lemond, akkor örökjoga a fennforgó hagyatékra nézve általában hiányzik; — ha az illető ingatlan vagy jelzalog, melyre hitelezője bekebelezve vagy előjegyezve van, másnak jut, akkor az eredetileg eszmei részben az egész hagyatékra s így a bejegyzés tárgyára is vonatkozó örökjoga az osztály által határozott tárgyat, a neki jutottat nyervén, — a másnak jutott fellett létezett örökjoga elenyészik; tehát ez esetekben nemcsak az átíratás feltétele nem létesülvén, hanem általában a bejegyzés alapja — ez öröklési viszony — már eredetileg, vagy későbbi körülmények folytán hiányozván, a bekebelezés vagy előjegyzés, vagy már eredetileg érvénytelen, vagy érvényessége megszűnik, s így kitörlése kérhető.

T Á R C Z A.

Aranka áldozata.

Az „Indépendance Belge“ után.

Dobolyi Sándor.

(Folytatás.)

Használja ön bőven a fénymázat, valamint a jó olajat, mely az átlátszóságot megadja; én nem tartozkodnám zöldes yiszfényt is alkalmazni. Látja-e ön az egész körül azt a habzó színt? És már mikor én levétetném a matróz-halételt, azaz: megszárittatnám festményemet; én a kékeny nyel vegyített könnyű festékmázzal vonnám be, mint egy végleges lóvel, egész művemet. Helyesen lenne-e ez pajtás?

A pajtás egy mosolylyal hagyta helybe, mely az ő részéről legszembeütőbb ékesszólás volt, de a valódi siker Boivin számára, a ki győzelmével még nem volt készen, Bergerán asszony részéről jött.

Ő, az igazat megvallva, nem fogta fel, hogy itt tulajdonképpen festői vagy konyhai vagdalékról van-e szó? de szíve úgy tánczolt erős mellében, mint egy kis potyka a halastóban; a mikor hallotta, hogy minő lelkesedéssel beszéltek a matróz-izléssel készült halról. Szemeiben könnyük csillognak, természetesen örömkönnük, s kezeit hasán összekapcsolva, mint egy papnő az oltár előtt:

— Ah! uram, mily jól érti ezt ön!

— Igaz! Bergeran asszony, művészek közt, egyik a másinak örömet tesz szolgálatot; én ezt a matróz-halételt lefestendem az ön czimerére.

— Az én czimeremre? Oh! uram, ha az önnek mindegy, akkor fesse ablakom táblájára.

— Igaza van önnek; oda leend festve. És most... Vigyázz matróz-halétel!

Ekkor néhány percnyi szünet állt be, szünet és csend, mely Bergeran asszonyra nézve rebegeéssel, Edgárra ujság, pajtására nézve pedig étvágygyal volt tele.

Boivin már csak ugyan nem tudott tovább hallgatni.

Ez pompás! Ez dicső! ez hasonlíthatlan! Bergerán asszony, én önt most megölelném, hogy csak kevés elötte fogadást nem tettem volna. Önnek két ablaktáblája van? önnek két képlete leend! Minő pára! Ön egésze-

Ha ellenben az örökös, az örökség megnyílása után, de az aláírás előtt, örökjogát vagy ahhoz tartozó ingatlan vagyont vagy jelzalogot elidegeníti, ez egy kissé nehezebb, bonyolultabb kérdés.

A magyarországi telekk. rendt. szerint e kérdésre nézve kevésbé foroghat fenn e nehézség, és pedig azért, mert ott az örökségi javak, az örökös nevére átíratás előtt csak a bíróság által adathatnak el s ruháztathatnak át oly eredménnyel, hogy az átvevő nevére közvetlenül az örökhagyó után átíratassanak (735), ezen eladás és átíratás pedig épen ezen körülménnyel s a 735. „tárgyalási hatóság“ kifejezésénél fogva, a hagyatéki igények szempontjából, ezek érdekében történik; már pedig a hagyatéki igények feltétlenül megelőzik, az örökösre átíratás idejéig, az örökös hitelezőinek, bár ez időig történt bejegyzéseit: tehát e bejegyzések, mint a hagyatéki igények sérelmére szolgálók, azokkal össze nem egyeztethetők, meg nem állhatnak, maguktól elesnek.

Ha azonban az örökség, ahhoz tartozó ingatlan vagy jelzalog magánuton adatik el s ruháztatik át, a vevő vagy engedményes, csak akkor fog bejegyeztetni, ha az elidegenítő előbb bejegyeztetvén, nyilvánkönyvi előzővé válik; már pedig az elidegenítő, azaz az örökös, bejegyzése által létesül az örökös hitelezői bekebelezése vagy előjegyzése hatályosságának feltétele s így ezen bekebelezés vagy előjegyzés érvénye teljességre emelkedvén az örökségi ingatlant vagy telekkönyvi jelzalogot az átvevőnél is terhelni fogja.

Azonban az erdélyi telekk. rendt. megengedi a vevőnek bejegyzését az örökös, mint nyilvánkönyvi előzőnek bejegyzése nélkül, a magánutoni eladásoknál s átíratásoknál is. Már most kérdés, mi fog történni az örökös bekebelezett vagy előjegyzett hitelezőivel, miután ezen bekebelezés vagy előjegyzés hatályosságának feltétele, az örökös nevére átíratás, létesülni soha sem fog?

Nézetem szerint itt különbséget kell tennünk azon eset között, ha a hitelezők bejegyzése a vevőnek bejegyzése előtt történt, és azon eset között, midőn a vevőnek bejegyzése már megtörtént s a hitelezők azután kéri a bejegyzést.

Az első esetben a hitelezők bejegyzése oly időben történt, midőn minden körülmény arra mutatott, hogy e

gére, asszonyom! s a bor se áll alantabb!... Rajta, uram... kinek nevét nem tudom, igyék ön velem a mi háziasszonyunk egészségéért! A konyháért, a mely lelkesíti a művészeket; és a művészekért, a kik tudják méltányolni a konyhát!

A hallgatag pajtás felemelte poharát, s Edgár után így szólt, mialatt Katalin mama főzhelyéhez visszatért: — Az én nevem Philibert; szüleimet Duclow-nak hívják, a kik Troyesban nagyon ismert egyéniségek.

— Philibert!... ez a név nekem tetszik.

— Ha az, a ki hordozza, az is oly szerencsés... szólt Ducloux ur.

— De miért is ne tetszene ön nekem?... Mi egy életkoruak vagyunk, ugyanazon életkeresetünk, ugyanazon asztalnál ülünk, egyformán üres zsebhel, egyforma bor poharunkban. Rajta! igyunk testvériségünkért.

— De ön nem ismer engem, megjegyzé félénken Philibert.

— Szeressük előbb egymást, megismerkedünk azután. A barátság egy fény, melynek világánál lehet olvasni a lelkiismeretben.

— Emlékezzék aztán vissza Boivin ur, hogy ön és nem én akarom ezt, és hogy ha később ön azt megbánná...

— De miért bánnám meg én azt? Ha ön engem megcsalna, a lelkiismeret mardosása önt érné, s engem a dicsőség. Egyébiránt is ön se nem jezsuita, se nem kém.

Philibert szemei elhomályosodtak, szemöldökét lecsütötte, s valódi felindulással így szólt:

— Önnek szerencsés természete van Boivin ur, ön szeret az első látásra, ön szerethet s önt szeretik!

— Puff! az nem oly bajos dolog, mint jó matróz-halételt készíteni.

— Ugy van, ön is olyan mind a párisiak átalában.

— Nem mindenik, csak egy nagy része.

— Vidéken, főleg Troyesban, mi sokkal tartózkodóbban vagyunk.

— Ép onnan van aztán az, hogy ők annyira unatkozók!... És most már, miután mi egymást ismerjük, mondja ön Philibert, miért van ön itt?

— Pártfogóm meghallotta, hogy a kastélyban munka van. És én eljöttem, hogy magamat ajánljam.

— És önnek a kastélyban megmondották, hogy a helyet már én elfoglaltam. Ezt tudni lehetett és kellett Troyesban is.

bejegyzések, az örökös nevére átíratás által, hatályra emelkedni fognak s ezen feltét alatt terheltek az öröksőre néző ingatlant. Azonban a feltét az örökös által kijátszatott, annak teljesülése lehetlenné tétetett. De az örökös jogellenes cselekvénye által a bejegyzett hitelezőnek jogaiban rövidség, sérelem nem támadhat. Az igazság eszméjével s a feltételek természetével ellenkeznék oly feltételt, melynek bekövetkezését, az ez esetre kötelezett tette, jogtalanul, lehetlenné — tovább is fennállónak tekinteni — s így a feltétel elesik s a bejegyzés, a feltételek visszahatásának s a telekkönyvi bejegyzések elsőbbségének elvénél fogva, mint az örökös és a helyébe kijátszási szándékkal léptetett átvevő ellenében eredetileg hatályos tekintendő.

Vizsgáljuk azonban az örökös és az örökség vagy örökségi javak vevője közötti viszonyt. A vevő átveszi az örökséget vagy örökségi javakat úgy, a mint azok az eladó örökösöt illetik; az örökség vevőjének az örökségbe lépése, a hagyatéki igények tekintetében teljesen egyenlő az örökösnek örökségbe lépésével, tehát a hagyaték tekintetében egy és ugyanazon vagyoni jogi személyiségeképez az örökösrel. — Az örökös hitelezőinek bejegyzése által, követeléseik a hagyatéki ingatlan javak vagy jelzalogokkal, válhatlan dologi kapcsolatba jőnek s a telekk. rendt. világos kitétele szerint csak a hagyatéki igények sérelmére nem szolgálhatnak. — Be levén jegyezve az örökös hitelezők követelése, az örökösöt a hagyatéki ingatlan vagy jelzalog, a hagyatéki igények kiegyenlítése után, csak ezen terheléssel illeti, mely terhelés ellenében azok átírása esetén emelkednének teljes hatályra; valódi szerzett joga az örökösnek csak azon állapot szerint van, azaz lesz, mely állapot az állítás idején fennforogni fog. Fontos jogi elv az, hogy senki másra több jogot, mint mennyit maga bir, át nem ruházhat, tehát az örökös sem ruházhat az átvevőre több vagy korlátlanabb jogot, mint mennyit ő az átírás által szerezhetendene, ez által pedig már csak a fennforgó bejegyzésekkel terhelt jogot szerezheti.

Nem forogván fenn tehát az, hogy miért ne tekintethetők az örökösöt és az örökség vevőjét ezen viszonyban is egy vagyoni jogi személynek, nem levén a vevő bejegyzése hagyatéki igény, melynek sérelmére nem volna szabad a hitelezők bejegyzéseinek szolgálni, s nem ruház-

— Pártfogóm azt hitte, hogy én meg fogom önt előzhetni.

— Azt tudják, hogy az ön pártfogója az egyházi épületekkel foglalkozik; neki kicsinszerű vállalatok vannak... elvégre ön későre érkezett; én megjöttem, be lettem állítva, és köztünk szölv, engem itt nagyon jól fogadtak. Engem ez az ön dolga bosszant. Ön visszamegy holnap?

Kétségen kívül, annyival is inkább, mert a környékben.

— Ajánlja fel ön szolgálatát a plébánosnak. Ki tudja!

— Én már megjártam az egyházat.

— Már? Jól van, holnap járja meg a csapszékeket, fessen matróz-halételeket. Itt hál ön?

— Körülbelül ezen a padon, vagy a plébániában; a vendéglősnének nincs több szobája.

— Hogyan! Bergeran asszony, önnek nincs több szobája egy oly művész számára, minő az ön barátom?

Bergeran asszony, a ki a két fiatal társalgása közben elhagyta a szobát s vissza is jött, mosolygott az Edgár megszólítására.

— Boesánat uram, mondá ő, találtam egy szobát, fenn az ugynevezett Orphéon termet, abba tétettem egy táboriágyat. Ezt a szobát csak vasárnap szoktam használni.

— S ma még csütörtök van. Ez helyes.

— De ha véletlen tovább maradnék? kérdé Philibert.

— Akkor fel lenne ön mentve a vasárnap éjjeli alvás alól, mondá jókedvvel Boivin, felkelve az asztaltól. Egyébiránt, nem vagyunk vad emberek és vad nők hazájában, nem igaz Bergeran asszony?

A vendéglősnő és Edgár hahotára fokadtak, Philibert mosolygott Boivin után ballagva.

A két fiatal, mielőtt lefeküdt, nagyot sétált a szép és tiszta hold fényénél; Boivin sehogy se fáradt, s jó kedélye se lankadt, Ducloux őt árnyékként követte, s felelt neki, mint egy viszhang.

Éjji tizenegy óra felé mégis a vendéglőbe vissza kelle térniök, ha csak botránynak nem akarták magokat kitenni. A két új barát elvált, kezet szorítva.

(Folyt. köv.)

Törvénykezés.

A m.-vásárhelyi m. kir. ítélő tábla nyilv. ülésében az 1873. év április hó 16-án és következő napjain következő ügydarabok fognak előadatni.

I. Tanács polgári ügyekben.

Ferencz Károly k. t. r. bíró által.

Garbaccu Bukur Secarcanu György e. szerz. érvényesítés és teljesítés i., Pál János Pál Juliánna e. végrend. megsem. i., Bellu Juonné Stoja F. Mária e. 172 s 12 huszas i., Sári Samu és Sári Ilino Miklós Márton e. atyaság elismerés i., Kiss Apolló Bariu Dombi Lajos e. 3 drb fekvőség $\frac{3}{4}$ része i., Vass Miklós s t. Ugron Lajos s t. e. végrendeletek megsemmisítése i., Nagy Adámné Vadadi F. Lajosné e. szerződés teljesítés i., Engel Gottliebne Györpál István e. 70 frt s jár. i., Balazzi István Sándor Mózes e. biztosítás i., Weinberger Pál kolozsmonostori uradalom s t. e. igényv. i.

Csergedi János k. t. r. bíró által.

Toflea Katalin Szecseleanu Péter e. atyaság elismerés i., Szabó Sándor Nagy Károly s t. e. egy fél telek kibocsátása i., Sierbanu Tamás s t. Aronu Dionisie e. egy szántó kibocsátása i., Griga Tánászé Flóra Maftai s t. e. tulajdonjog elismerése i., Serhán Serbán Vaszilie e. tulajdonjog elismerése i., Surdu Juon Chiusda György e. egy szántó kibocsátása iránt, Tatár Miklós mint Cororiu George felhatalmazottja Lupuiu Florea l. Nikulaj e. szerződés megsemmisítés i., Bucura Chima Juon s t. Uscoiu Lasku s t. e. egy rét kibocsátása i.

Déési Farkas k. t. r. bíró által.

Mészko községe Felső Peterd községe egy erdő tulajdona i., Glück Rudolf Publik Ernő s t. e. 130 frt i., Schneider Frigyes Apáthi Péter s t. e. urbéri káptólás i., Fürstmayr Vass Mór e. zárlat i., b. Györfy Sámuel Lőrinczi Klára e. zálogváltás i., Zeethal Ferencz Boricsán Mózes e. urb. káptólás kiutalása i., Zeethal Ferencz Bács Atym e. urb. káptólás i., Goll s társai Ajtai Gábor e. urb. káptólás i., Bod Pista Zerbes Károlyné e. 582 frt 80 kr. i., Bokros Elek Ince Domokosné e. 3150 frt i., Szegedi Sámuelné Sámuelné Oláh Andárás s t. e. 200 frt i., Csonta József Csonta András hagyatéka e. 2121 frt 90 kr. i., Pávai V. Elek b. Gam ra Gusztávné e. 175 frt i., Dán Násztásia s t. Dán Mária s t. e. 272 frt iránt, pesti biztosító intézet Weis Armin e. 150 frt i., Csegezi Ferencz Seres Sándor e. szerződés érvénytelenítés i., Kari Imre György Sándor e. 364 szál deszka s 50 rtt i., Burger József Fogarasi Mihály erd. kath. püspök e. 30 frt i., radnóthi g. cath. egyház Radnót községe e. sommás visszahelyezés iránt.

Pogány Károly sz. f. bíró által.

Lázár Andre Margitán Ávrám s t. e. birtokhb. s ebből eredett kártérítés i., Majos József Szentgyörgyi Tamás e. 115 frt i., Szabó Mózes Horváth Sándor e. 51 frt $\frac{3}{4}$ kr. i., Rác György Náthán Izrael e. 160 frt i., Kathona Bokor János Bulárka Miklós örökössei e. 126 frt 73 kr. iránt.

II-ik Tanács polgári ügyekben.

Nagy Samu k. t. r. bíró által.

Gáspár József e. sulyos sértés i., Pap Sándor e. sulyos sértés i., Boma József e. sulyos sértés i., Lázár Pál Voisan e. emberölés. i., Szabó Onucz e. testbiztonság e. kh. i., Magdu György e. testi bántalmazás i., Suszán Ilie e. testi bántalmazás i., Rajka Stéfán e. vagyonbiztonság e. kh. i., Bosely Nyekulaj e. testi bántalmazás i., Zultner Mátyás e. testisértés i., Prepekan Juon e. lopás i., Bán Juon e. becsületsértés i., Munteán Nyekulaj e. lopás i., Scheider Mihály e. könnyüsértés i., Roth Erzsébeth e. könnyüsértés i., Baraszkiwa Nikoláé Gische e. becsületsértés i., Schonker Mihály e. lopás i., Végh András s t. e. becsületsértés i.

Bárdosi György k. t. r. bíró által.

Stenesse Moize e. nyilvános orószakosk. i., Fegyer Vaszilie s t. e. lopás i. Kriszte Juon l. Gávriila e. sulyos testi sértés i.

Spech Adolt k. t. r. bíró által.

Terzea Alexa s t. e. tolvajság i., Rusz Gávriila e. testi sértés i., Cercellu Miklós e. öncsonkítás i., Dancila Juon e. testi sértés i., Dürst Mátyás s t. e. közintézetek elkh. iránt.

Stoyka Antal k. t. r. bíró által.

Mán Saxon s t. e. testi sértés i., Burzán Nofréa e. testi sértés i., Drégics Peunéa e. közintézkedések elh. i., Dusia Stéfán l. Nikuláé s t. e. becsületsértés i., Balázs József e. becsületsértés i., Duldner János e. becsületsértés i., Posmosán Miháilla e. testi biztonság elkh. i., Pakurár Pável s t. e. marhavész alkalommal kiadott szabályok megszegése i., Kozma Széráfin e. lopási kísérlet i., Sattler Dániel e. becsületsértés i., Rusz Petru e. testi sértés i., Mitra György e. becsületsértés i., Árdaléan Rádu e. testi sértés i., Joch Anna e. becsületsértés i., Jugariu Szimion s t. e. sulyos testi sértés és nyilvános erőszakoskodás i., Ferencz Antal e. nehéz testi sértés i., Lukács Juon e. közsend- és rendelleni vétség i.

hatván senki az őt illetőnél több, korlátlanabb jogot másra, — részemről ez okoknál fogva is a hitelezők korábbi bejegyzéseit az örökség vagy hagyatéki javak vétele ellen is fenntartandónak vélem.

S a törvénynek (telekk. rendt. 74. §.) ezen intézkedésében nyilvánuló intenciója is az előadott felfogás mellett harcol. Mert ez nem lehetett más, minthogy ezen intézkedés által megengedett bekebelezés vagy előjegyzés folytán, az örökös hitelezőinek biztosítékot nyújtva az örökös által történhető roszakaratu kijátszás, az örökség feletti, kárukat okozható rendelkezések megakadályozására. Már pedig, ha az átiratáshoz, mint a bejegyzések hatályosságának feltételéhez, makacsul ragaszkodunk, — illusorissá tesszük az e bejegyzéseket megengedő szabványt.

Az átiratás feltételének egyedüli célja az lehet, hogy megakadályoztassék ez által is, hogy az örökös hitelezői, a hagyatéki igények, adósságok felett, indokolatlan elsőbbséget nyerjenek.

(Vége köv.)

Rendészetünk.

Mint tudva van, a rendészet, a beligazgatásnak feladata és joga a személyes szabadságot általában tilalma és rendszabályai által ott korlátozni, hol ennek egy részéről az általános biztonság állapotát veszély fenyegeti. Ugy látszik, nállunk Erdélyben ez elvet sokan tudják, de gyakorolni nem akarják. Mert bizonyos idő óta Maros-Vásárhelyt és környékén, különösen a Maros balpartján annyira veszélyeztetve van a személy- és vagyonbiztonság, hogy arról más időben méltán el lehet mondani, a mit ezelőtt 20—25 évvel Hán-Hán-Ida grófnő német író az erdélyi viszonyokról Memoirjában írt: Királyhágón tul a polgári társadalmi viszonyok sokkal zűlétebbek, mintsem egy utazó nő magát a veszélyeknek bítehesse, mikkel utazásában találkozik.

Valóban mi őszintén mondjuk ki, hogy nincs az a nap, hogy ne hallanók, miszerint itt vagy ott háztelverés, tolvajlás, emberölés, gyújtogatás, gyilkosság nem követett volna el. E lapok érdemes szerkesztője több ízben felszólalt, s különösen figyelmeztette a rend fenntartására bíratott közegeket, az innormalis állapotra, miad hijába. A rendőri szervezet késik, s e késedelemnek emberélet lesz áldozata. Ludasi birtokos Oszttyán Gergelyt majd nem fényes nappal az ország útján alattomosan megtámadják, s néhány forintját elrabolva, a védtelen őreget a Maros vizébe dobják. Pár héttel később a bányabükki fogadóst családjával együtt a reggeli órákba az élők sorából kiirtják családjától együtt, a férfit hurokkal fojtva meg, míg nejét fejszeapásokkal végezték ki. Szóval nálunk az éféle rendkívüli események kezdenek mindennapiakká válni, s imé már annyira mentünk, hogy utazó naplemente után nem mer az országutján maradni.

Ezeket kívül kezdődik nállunk is, hogy áttérjünk a városi rendőrségre, az ugynevezett párizsi gáminség lábra kapni, s erre nézve felhívjuk rendőrfőnök Marosi Farkas ur figyelmét, hogy van-e arról tudomása, miszerint, addig míg a városnak hű csatlóssai a városház előtti, vagy a sétatéren levő padokon végig nyújtózódva szundikálnak, a város legnépesebb utcáit iparlovagok és csavargók járják be, s a legaljasabb módon szedik reá a polgárokat. Erre nézve csak egy esetet említünk fel. Folyó hó 9-én, midőn e sorok írója estvéfelé házától eltávolozott, egy iparlovag felhasználta távollétét, s megjelenve a haznál lévő védtelen nőnél, erőszakosan pénzt csikort ki.

Az uracs, ki magát idegen utazónak adta ki, fekete finom kabátba volt öltözve, magastetejű kalapot és lovagostort viselt, fejr szarvasbőr kesztyűje kifogástalan volt. A védtelen nő csak pénzzel tudta a házból eltávolítani. Mintán ez nem első eset, kénytelenek vagyunk felszólalni: vajon van-e még a mivelt államokban város, hol az éféle megtörténhetik. S vajon van-e rendőrség, hogy az éféleket elnézze. Csudálatos, hogy ilyenek épen nálunk történjenek, s az illető rendőri hatóság ne vegye zokunk, ha ezután nem kívánjuk védelmét, hanem saját magunk gondolkozunk a törvények által megengedett önvédelmünkéről.

Egy polgár.

VEGYES.

— A girondai fenytőtörvényszék előtt egy oly bűntény tárgyalatott, mely bűnhalmaza s bizonyítási módja miatt egyaránt ritkítja párját a criminalis tör-

vényszéki krónikában. A vádlott Mano, leverkihordó, ipja, anyósa, neje a két gyermeke meggyilkolásával vádoltatik, a főterhelő tanu vádlottnak saját nyolcz éves fiacskája. A vizsgálat folyama, alatt e gyermek kést láttatott köszörülni; megkérdezettve, azt felelé, hogy atyját akarja megölni; arra kérdésre, hogy miért; mert megölte anyját, nagyanyját s testvéreit. E nyilatkozat folytán lön a serdületlen gyermek terhelő tanuvá atyja ellen, e miatt kelle az esküdszék előtt kihallgattatnia. Nem lehet borzadalmasabb vallatást képzelni, mint e nyolcz éves gyermekét, melynek minden szava a guillotine bárdjárt élesíti saját édes atyja nyakára. Elnök: megismered atyádat? szereted őt? — Gyermek: Igen. — E. Hol anyád? — Meghalt. — Azt mondad, hogy egy ember megölte őt? — Igen. — Féltél az embertől? — Oh Igen. — Te tetted magadat, mintha aludtál volna? — Igen. — És miért tettetted magadat? — Mert féltém. — Kitől? — Ez embertől. — Nagy volt? — Mint atyám. — Kihez hasonlított? — Atyámhoz. — Mint szolt fivérédhez? — Ezt monda: Manoca, alszol? és ő valóban aludt. — Nem hazudol? — Oh nem! — Mikor láttad jönni az embert? Éjjel. — Nem mondad egy napon, hogy meg akartad atyádat botozni? — Mondtam, mert megölte anyámat és nagyatyámat. — Miért élesítettél kést, hogy őt megöljed? — Mert megölte nagyanyámat, nagyatyámat, anyámat és nővéreimet. — A vádlott, ki gyermeke sujtó vallomásai alatt jelen van, megindulatlanul áll s néhány kérdést maga intéz gyermekéhez: ki parancsol reád, hogy így beszélj? A gyermek élénken: — Senki, — Manó, nem parancsolt reád Beyris nem soha; Beyris nem beszélt nekem erről. — Elnök! Talán iskolatársaid beszéltek felőle? — Nem, mert atyám volt az, kit a szobábar láttam. — Miért nem mondtad ezt meg azonnal a mairenek? — Féltém, hogy megölt volna. — Szereted atyádat? — Szeretem. — Miért akartad tehát megbotozni? — Mert ő volt (a gyilkos.) — Ezután elnök előbbre hozatja a gyermeket, ki elszomorodott arczzal elbeszéli a sötét történetrészletet. — Elnök: Képes volnál ezeket atyád szemébe mondani? — Igen, uram. Egy nap hallottam, midőn anyám atyámhoz monda: „Nem félek; ha megölsz, megölnek téged.“ Láttam, midőn atyám kétszer anyám felé sujtott. Anyám kiáltott: „Megölnek!“ Kis nővéreimet a ágyban gyilkolá meg. — Elnök: Atyád azt állítja, hogy hazudol. — Nem hazudom, nem, soha! — A gyermek szembeállittatva atyjával, a mondottakat ismétli; mindőn felmutattatik a gyöckérkapa, felismeri, mint melylyel a bűntény elkövettetett; s az előmutatott térképen rendkívüli éles észszel jelöli ki a helyeket, hol a ház butorai állottak, hol szülei, nagyszülei s nővérei aludtak s a bűntény elkövetése helyeit. A törvénykezési annálisok drámaibb jelenetet nem mutathatnak föl, mint e szembesítést az ötször gyilkos atya s nyolcz éves ártatlan gyermeke között. Az elnöknek legnagyobb erőlködésébe került mérsékelni a hallgatóság felindult kedélyét ez emberi szörny ellen Midőn a gyermek általános megindulás között a termet elhagyta, vádlott élethossziglani gálya munkára ítéltetett.

— **Mármarosban** gróf Széchényi Ödön gazdag petroleum források kiaknázási jogát szerezte meg magának, mely forrásokból a tett vizsgálatok alapján kitűnő minőségű petroleumot reménylenek. Bozovics helységben pedig a közelebb felosztaltott román-banáti ezred területén egy gazdag kőszéntelepet fedeztek fel, melyért birtokosnője, nevezetesen Szőlősy Ferencznek Kossuth egykori titkárának, majdan menekülő társának özvegye egy angol társaságtól évenként 60,090 forintnyi haszonbért kap.

— **Álmos tolvajok.** Karsai és Szelle, két urasági szolga, kik közül az előbbi eredeti foglalkozására nézve, lakatos, a másik pedig csizmadia volt, azon tervet főzték ki, hogy Karsai urának lakását kirabolják. E célból egy törrel és egy asztali késsel felfegyverkezvén, a szükséges álkulccsal ellátván magukat, hogy több bátorságuk legyen, előbb jól felöntötték a garatra. Azután felmentek a lakásba, az ur szobáját az álkulccsal felnyitották, és minden értékesebb tárgyat összeszedtek, de minthogy pénz után is áhítoztak, a wertheimicassához pedig álkulcsokkal hozzá nem fértek, elhatározták, hogy bevárják a távollévő gazdát és attól majd elveszik a wertheimi kulcsot. A két részeg tolvaj azonban várakozás közben elaludt és még a constabler is, kit az időközben hazatért gazda is segítségül hívott, csak nagy nehezen bírta őket felébreszteni. Karsai 1 és fél, Szelle egy évi börtönrre elítéltetett.

— **Ki a világon** kitűnő helyzetet foglal el, vagy ilyen után vágyódik, mindenek előtt egyet tartson szeme előtt, s ez az: hogy azok között, kik minden állásra nézve hozzá legközelebb állnak, soha népszerű nem lesz, s hogy nagyobb balgatagságot soha nem is követhet el, mint midőn saját osztálya véleményét különösen tekintetbe veszi. (Eötvös.)

Mégai Ferencz k. t. p. bíró által.

Miron Gyorgye e. gyilkosság i. Eszéki József s t. e. becsület biztosság elkh. i. Thuth János s t. e. becsület biztosság elkh. i. Bardócz Mihály e. testi biztosság elkh. i. Puskás János e. testi biztosság elkh. i. Szakács János s t. e. nyilván erőszakokodás i. Brenesán Sándor e. becsületbiztosság elkh. i. Danesa Togyer e. tulajdon biztosság elkh. i. Vojka Darvas József e. tulajdon és becsület biztosság elkh. i. Kovács Miklósné s t. e. becsület biztosság elkh. i.

Bécsi tőzsdei árkelet

(április 8.)

5% metallique	70.35
5% nemz. államkölesön	72.60
1860. államkötvény	103.75
Bankrészvény	953.—
Hitelrészvény	332.50
London	108.75

Ezüst	107.65
Arany	—
Napoleon arany	8.71 ¹ / ₂
Földteh. ment. kötvény magyarhoni	79 50
" " " temesi	77.50
" " " erdélyi	77.—
" " " horvát-slavon	83.25

Felelős szerkesztő: DOBOLYI SÁNDOR.

HIRDETMÉNYEK.

Sz. 1931. 1873. (40)

3—3

Hirdetmény.

Maros-Vásárhely sz. kir. város tanácsa által közhírré tétetik, miszerint a városi képviselő bizottságnak idei 1550/46 sz. a. kelt határozata folytán a városi közönség tulajdonához tartozó téglagyár, minden ahoz tartozó két égető kemenczével és egy téglá, cserép és drainagé csöveket vető calayton féle angol géppel együtt úgy szintén 7 és ¹/₂ holdnyi területű első osztályu szántó föld és kaszáló rétek mely fekszik a Szt-György-utca végén lévő felső postakert nevet viselő határ részen: **jövő április hó 12-ik napján d. e. 9 órakor** ezen városi tiszti háznál f. év november hó 15-ik napjáig terjedő időre közárverezés útján a többet ígérőnek haszonbérbe fog adatni.

Mely árverezésre vállalkozni kívánók oly hozzá adással hivatnak meg, hogy az árverezési feltételek az árverezés napja előtt a tanácsi irodában bár ki által megtekinthetők.

Írásbeli ajánlatok (offert) elfogadtatnak, melyek az árverezés megkezdése előtt polgármesteri kézbe lesznek beadandók.

M.-Vásárhelytt, 1873. márczius 29-én.

A városi Tanács.

(23)

Népszerű gazdasági munkák.

Kaphatók: Wittich József könyvkereskedésében Maros-Vásárhelytt.

Mezei gazda népszerű vezérkönyve, a mostani viszonyokhoz alkalmazva. Irta: Galgóczi Károly.

I. rész általános földmívelés ára 80 kr.

II. rész az állattenyésztés ára 80 kr.

Kertészet kézikönyve, utasítás a konyha kertészet, virágmívelés és gyümölcs tenyésztés körében, a legújabb kútfők után írták Galgóczi K. és Farkas M. 80 kr.

Magyar méhészkönyv, vagy utasítás a sikeres méh tenyésztésre. Irta: dr. Farkas Mihály. 50 kr.

Ügyes Mari, a kis konyhakertész, oktatás a zöldségtermesztésben 50 kr.

Juhtenyésztés és gyapjuismeret, a juhbetegségek ismeretével és gyógyítás módjával. 50 kr.

Gyakorlati és elméleti sertés tenyésztés. A nagy gazda közönség használatára: Írták: Dely Mátyás és Mihály. 50 kr.

Apró majorság, vagy a baromfi-tenyésztés czél-szerű módja számos fametszettel. 50 kr.

A bogyár gyümölcsök, u. m. ribizke kös-méte (egres), málna, szeder, eper, borbolya, afonya, boroka, szőlő, füge és granát alma, czélszerű és jövedelmező termesztése. Különös tekintettel a szőlő lugas művelésre. 50 kr.

Az ügyes szakácsnő, legczélszerűbben leírt főzés-mesterség középosztályu magyar konyhák számára 40 kr.

Legújabb és megpróbáltatott magyar szakács-könyv, utmutató 1044 legjobb ízű étel főzésére.

Irta: Németh Zsuzsa. 80 kr.

Állatgyógyászat, hasznos házi állataink betegségeinek megismertetése és gyógyítása. Írták: Eisenmayer és Göbel, 80 kr.

Kalauz a gyümölcsfa ültetés és nyesés körül. Irta: Kovács Zs. Ára 1 frt.

Magyar gazdasszony teendői a közeletben, házban és konyhában. Segédkönyv nők és hajadonok számára. Irta: Medve Imre. 2 frt.

A váltógazdaság, vagy az okszerű mezőgazdaszat és falusi háztartás alapelvei. Koszorozott pályamű. Irta: Mártonffy Zsigmond: 1 frt.

Gazdasági kis tükör a falusi ifjuság számára tandíj és olvasó könyvül. Ára 50.

A szarvasmarha, ennek fajta és külemtana, fogisméje, tenyésztése, takarmányozása, hizlalása, stb. stb. betegségei és gyógyításuk. Irta: Engelbrecht Károly. Számos eredeti ábrával, 3 frt.

Általános baromorvoslási könyv. Irta: Dr. Wágenfeld. 81 külön ábrával. Ára 2 forint 60 krajczár.

Koronás szőlőművelés, Irta Báthi Gábor, ábrákkal 30 kr.

ROBEY & Comp. LIMITED.

Iroda: Pesten, üllői-ut 1. szám.

Ezennel van szerencsénk a n. é. gazdaközönség és iparos urak tudomására juttatni, miként ujonnan felszerelt műhelyeinkben, mindennemű gépjáratásokat elfogadunk és bármilyféle a gépészeti szakmába vágó munkákra vállalkozunk, melyekre vonatkozó megrendeléseket legpontosabban és leggyorsabban végrehajtani első köteleességünknek fogjuk tartani. Hogy azonban gőzgépek és cséplő gépek javításokkal május és júniusban túlhalmozva ne legyünk, kérjük az e tekintetbeli megrendeléseket és kijavítandó gépeket mi hamarabb hozzánk beküldeni.

Együttal bátorkodunk az igen tisztelt venni szándékozóknak különös figyelmükbe ajánlani, mivel már eddig is számos megrendeléseink vannak, az országszerte legjobb hirben álló

Patent vasrámás gőzcséplőgépeinkre

és mivel igen valószínű, hogy későbbben megrendelésekkel túl leszünk terhelve, kérjük erre vonatkozó megrendeléseket, ép úgy

juhmosásra alkalmas szivattyukra, sorvető-, kaszáló- és cséplőgépekre, kazalrakó-gépekre, lőgereklyékre stb.

minél előbb kezeinkhez juttatni, hogy azokat a szokott pontossággal még jóval ez idő előtt szállíthassuk.

Dúsan felszerelt raktárunk meglátogatása végett ezennel tiszteletteljesen meghívjuk a n. é. gazdaközönséget és kívánatra szívesen szolgálunk ingyen képes leírásokkal és árjegyzékekkel.

A bécsi kiállításon Robey & Comp. Limited a pesti cég főnöke által Szekrényessy Kornél ur által lesz képviselve, ki bármily tudósításokkal és tanácsokkal szívesen fog szolgálni. Levelek vagy Pestre üllői-ut 1-ső szám alá intézendők, vagy Szekrényessy Kornél urhoz Bécsbe, Wandl szállodába (Petersplatz).

Nyomtatta Imreh Sándor Maros-Vásárhelytt, az ev. ref. főiskola gyorsajtóján 1873.